

Socijalnoekološke teme i sadržaji u »Vjesniku« i »Večernjem listu« od 1987. do 1990.

Ivan Cifrić
Filozofski fakultet, Zagreb

Sažetak

U članku se iznose rezultati analize pisanja »Vjesnika« i »Večernjeg lista« o ekološkim i socijalnoekološkim temama i sadržajima. Analizom sadržaja obuhvaćeni su svi brojevi navedenih listova od 1987. do 1990. godine. Jedinica analize bio je prilog (članak), a jedinica sadržaja tema. Analiza je pokazala da je u četverogodišnjem razdoblju u »Vjesniku« objavljeno 2312, a u »Večernjem listu« 2123 priloga sa socijalnoekološkog područja. Broj priloga tendencijski se povećavao od 1987. do 1990. U 1990. godini broj priloga se smanjuje, što je posljedica prisutnosti novih socijalnopolitičkih tema. No nova situacija nije bitnije utjecala na tematsku i sadržajnu strukturu priloga.

Dominantne teme bile su: zagađivanje okoliša (čak 58% u »Vjesniku« i 53% u »Večernjem listu«), problemi biosfere, energije te industrije i tehnologije. Demografski aspekti, problem hrane, uloga znanosti itd. znatno su manje zastupljeni.

Ekološki i socijalnoekološki sadržaji uglavnom su potisnuti u unutrašnjost listova, a naslovi priloga manje su istaknuti od naslova drugih članaka.

Urednička politika »Vjesnika« i »Večernjeg lista« vrlo je slična u domeni promicanja socijalnoekoloških tema.

Ključne riječi: analiza sadržaja, biosfera, ekološka edukacija, ekološke katastrofe, energija, hrana, industrija i tehnologija, kvaliteta življenja, masovni mediji, stanovništvo, tisak, turizam, uloga znanosti, zagađivanje

1. UVODNA NAPOMENA

Masovni mediji imaju ključnu ulogu u oblikovanju javnog mišljenja o različitim problemima. Važnu ulogu svakako ima i dnevni tisak, koji sudjeluje u promicanju ili osporavanju različitih ideja, akcija i programa, pa tako i onih na području okoliša i čovjekove okoline općenito.

Svaka razumna politika vodi brigu o tome kolika se i kakva pozornost posvećuje ekološkim i socijalnoekološkim problemima, jer su upravo oni – bez obzira na to o kojim je aspektima riječ: ekološkim, ekonomskim, tehnološkim, sociološkim, psihološkim itd. – jedna od dimenzija ključnih za ukupan društveni razvitak, a osobito za promicanje održivog razvitka. Ideja napretka u današnje vrijeme sve više dolazi pod povećalo strogih ekoloških kriterija. Za njihovo prihvaćanje i primjenu potrebna je ekološka educiranost i pripremljenost građana. Toj ekološkoj edukaciji mogu i moraju pridonijeti i dnevne novine. Prvi korak u općem angažmanu dnevnih listova na promicanju svijesti i savjesti o čovjekovoj okolini jest da o tome pišu. Time pridonose kreiranju i razvoju demokratske ekološke politike.

Analiza sadržaja dvaju dnevnih listova – »Vjesnika« i »Večernjeg lista« – može biti korisna za razgovor o ekološkoj angažiranosti tiska, ali i za ocjenu općenite društvene klime i angažmana odgovornih subjekata u ekološkoj politici.¹

1 Ovaj članak napisan je na temelju istraživanja koje je u okviru projekta »Socijalnoekološki aspekti razvoja« provedeno u Zavodu za sociologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

